

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek (przewodniczący)

SSN Dawid Miąsik (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania C. D.

przeciwko Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w Katowicach

o wypłatę świadczenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych w dniu 10 lipca 2024 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III AUa 1101/21,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Katowicach (wojskowy organ rentowy) decyzją z 29 stycznia 2021 r. wstrzymał wypłatę emerytury wojskowej C. D. (odwołujący się), ponieważ pismem z 8 stycznia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń

Spółecznych poinformował wojskowy organ rentowy, że decyzją z 30 grudnia 2020 r. podjął wypłatę zawieszanej emerytury z systemu powszechnego, wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z 7 września 2020 r., IV U 722/20.

Odwołanie od tej decyzji zostało uwzględnione przez Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z 7 maja 2021 r., XI U 324/21, którym zmieniono zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznano odwołującemu się prawo do wypłaty emerytury wojskowej i zobowiązano wojskowy organ rentowy do podjęcia wypłaty tej emerytury poczynawszy od 1 lutego 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z 13 stycznia 2022 r., III AUa 1101/21 oddalił apelację wojskowego organu rentowego od powyższego wyroku.

Sąd drugiej instancji wyjaśnił, że po nabyciu uprawnień do emerytury wojskowej odwołujący się podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, zaś poczynając od 1 marca 2020 r., decyzją z dnia 29 kwietnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Częstochowie przyznał mu prawo do emerytury, zawieszając wypłatę świadczenia, z uwagi na jej zbieg z prawem do emerytury wojskowej. Na skutek odwołania od tej decyzji, Sąd Okręgowy w Częstochowie prawomocnym wyrokiem z 7 września 2020 r., IV U 722/20 zmienił powyższą decyzję i podjął odwołującemu się wypłatę emerytury od 1 marca 2020 r. Wykonując wyrok Sądu Okręgowego, wojskowy organ rentowy decyzją z 30 grudnia 2020 r. podjął od 1 marca 2020 r., tj. od daty określonej w wyroku, wypłatę emerytury odwołującego się, wypłacając stosowne wyrównanie za okres od 1 marca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Po wydaniu powyższego wyroku, zarówno w piśmie z dnia 7 stycznia 2021 r., jak i z dnia 19 stycznia 2021 r. - na jego wniosek - poinformował wojskowy organ rentowy, iż w związku z regułą wyrażoną w art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin, ponieważ emerytura wojskowa wypłacana przez ten organ jest kilkakrotnie wyższa od emerytury obliczonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Częstochowie, wnosi o dalsze wypłacanie emerytury wojskowej. W tych okolicznościach Sąd drugiej instancji uznał, że jednoznaczną intencją odwołującego się było dalsze pobieranie emerytury wojskowej jako świadczenia nie tylko wyższego, ale przede wszystkim wybranego przez uprawnionego, co też czyni kontrolowaną w sprawie decyzję wstrzymującą od 1 lutego 2021 r. wypłatę owej emerytury oczywiście błędną.

Wojskowy organ rentowy zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości, zarzucając naruszenie art 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2020 r., poz. 586, dalej jako: ustawa zaopatrzeniowa) w związku z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 291 ze zm., dalej jako: ustawa o emeryturach i rentach z FUS) przez niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji uznanie, że odwołującemu się przysługuje prawo do wypłaty emerytury wojskowej, pomimo faktu, że podjęto wypłatę emerytury ze stażu cywilnego (wypracowanego z powszechnego systemu emerytalnego) na mocy prawomocnego orzeczenia sądu. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie odwołania od decyzji wojskowego organu rentowego z 29 stycznia 2021 r. oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna organu rentowego okazała się całkowicie niezasadna. Podniesiony w niej problem prawny został już rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 października 2023 r., III USKP 20/23 (OSNP 2024, nr 5, poz. 54), gdzie przyjęto, że wypłata emerytury z systemu powszechnego w wykonaniu wyroku sądu nie uzasadnia wstrzymania wypłaty wyższej emerytury z systemu zaopatrzeniowego. Zapatrywania wyrażone w tym wyroku znajdują zastosowanie również w niniejszej sprawie.

Przypomnieć należy, że zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21 (OSNP 2022, nr 6, poz. 58) ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 7 ustawy zaopatrzeniowej). Natomiast zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej w razie zbiegu prawa

do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez osobę uprawnioną, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Z uchwały III UZP 7/21 wynika, że takim przepisem szczególnym pozwalającym na wypłatę dwóch świadczeń nie jest art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W stanie faktycznym niniejszej sprawy nie ma jednak podstaw do zastosowania art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej. Przepis ten nakazuje wojskowemu organowi rentowemu wypłacać świadczenie z systemu zaopatrzeniowego, jeżeli świadczenie takie zostało wybrane przez ubezpieczonego albo jeżeli świadczenie to jest wyższe od świadczenia przysługującego ubezpieczonemu z systemu powszechnego. Tymczasem wojskowy organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury wojskowej, która jest świadczeniem wyższym od świadczenia przysługującego odwołującemu się z systemu powszechnego, które to świadczenie jest mu wypłacane w zbiegu ze świadczeniem z systemu zaopatrzeniowego na podstawie prawomocnego wyroku potwierdzającego prawo odwołującego się do wypłaty dwóch świadczeń w zbiegu. Chociaż orzeczenie to jest błędne z punktu widzenia art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz uchwały III UZP 7/21, okoliczność ta nie ma żadnego znaczenia dla oceny, czy odwołującemu się przysługuje prawo do wypłaty wojskowej emerytury.

Zastosowanie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej w niniejszej sprawie byłoby możliwe, gdyby odwołujący się złożył oświadczenie o wyborze niższego świadczenia z systemu powszechnego. Takiego oświadczenia jednak nie złożył. Wręcz przeciwnie, odwołujący się wprost oświadczył, że jego wolą jest nadal pobieranie emerytury wojskowej. Takim oświadczeniem nie jest wszczęcie postępowania administracyjnego przed organem rentowym systemu powszechnego w przedmiocie wypłaty emerytury z systemu powszechnego. Nie jest takim oświadczeniem również uzyskanie prawomocnego wyroku nakazującego organowi rentowemu wypłatę świadczenia w zbiegu. Prawidłowo zatem Sąd drugiej instancji stwierdził, że nie zostały spełnione przesłanki zastosowania art. 7 ustawy zaopatrzeniowej. Odwołujący się nie złożył wojskowemu organowi rentowemu oświadczenia o wyborze świadczenia z systemu powszechnego, zaś świadczenie z systemu zaopatrzeniowego jest wyższe dla niego.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]